

Eritrean National Council for Democratic Change
The Executive Office

ፕረሲዳንት ኢሲያስ አፈወርቂ መበል 23 በዓል ነጻነት ኤርትራ ምክንያት ብምግባር አብ ዘስመዖ መደረ ፡፡ ንመጻኢ መንግስታዊ ስርዓት መርሓ ፖለቲካዊ ጎደና ዝቕይስ ቅዋም ምንጻፍ ክጅምር ምጅኑ፡ በዚ ኢጋጣሚዚ ከፍልጥ እፈቱ ፡፡ ክብል ከምዘኣወጀ ሰሚዕና ኣለና። ድሕሪ ኩናት ኢትዮ ኤርትራ ጉዳይ ቅዋም ንመጀመርታ ግዜ ብፕረሲዳንት ኢሲያስ አፈወርቂ አብ ቅድሚ ህዝቢ ክጥቀስ ክንሰምዖ ከለና ቅድሚ ብታሕጓስ ወይ ብጓሂ ምቕባልና አቕዲምና ዝተፈላለዩ ሕቶታት ምሕታትን ካባኣቶም ክብገሱ ዝኸእሉ ተንታናትን ናብ ህዝብና ምቕራብ ሓጋዚ ኮይኑ እስመዓና።

አብ ሕብረተሰብ ኤርትራ ብዛዕባ ቅዋም ምዝራብ ሓዲሽ ነገር ኣይኮነን። የግዳስ እዚ ናይ ርእሰ ዲክታቶርያዊ ስርዓት መግለጺ ኣብቲ ዝደርበዮ ዓጽሚ ንእሽቶ ስጋ እንተለዎ ሃሰስ ምባል ከድልየና እዩ።

- 1- ድሕሪ ኩናት-ኢትዮ ኤርትራ ንመጀመርታ ግዜ ፕረሲዳንት ኢሲያስ ቅዋም ኢሉ ክዛረብ ከሎ ካብ ውሽጣዊ ድዩስ ወይስ ካብ ናይ ደገ ተጽዕኖታት? ዶ ወይስ ናይ ገዛእ ርእሱ ዕግበት? ናይ ገዛእ ርእሱ ዕግበት እንተኾይኑ ምስቲ ናይ ቅድሚ ሕጂ መግለጺታቱ ብኸመይ ክተዓረቕ ይኸእል?
 - ሀ) ቅድሚ ሕጂ፡ ፕረሲዳንት ኢሲያስ ናይ ዶብ ሕቶ ከይተፈትሑ ብዛዕባ ቅዋም ክንዛረብ ኣይንኸእልን እዩ ክብል ዝጸንሑ። ሕጂውን እንተኾነ ጉዳይ ዶብ ከምቲ ዝጸንሑ እዩ ተንጠልጠሉ ዘሎ ኣምበር ፍታሕ ኣይተረኽበሉን። እሞኽ ደኣ እቲ ዶብ ከይተሓንጸጸ ብዛዕባ ቅዋም ኣይንዛረብን ምባሉ ድዩ እቲ ጌጋ ኔሩስ ወይስ ሕጂ ዶብ ከይተሓንጸጸ ብዛዕባ ቅዋም ምዝራቡ?
 - ለ) ፕረሲዳንት ኢሲያስ ንቅዋም ዝኣክል ዓቢ ሃገራዊ ንብረት ከም ተራ ቁራጽ ወረቕት እዩ ክገልጸን ከቋናጽቦን ጸኒሑ። ሃገርና ብሕጊ እያ ትምራሕ ዘላ ቅዋም ኢልካ አብ ወረቕት ስለ ዘስፈርካ ኣይኮነን ክብል ብባጫ ዝምልሰሉ እዋን ከምዝነበረ ናይ ቀረባ ተዘክርና እዩ። ሕጂኽ እቲ ክምረሓሉ ዝጸንሑ ሕጊ ኣበይ ስለ ዝጠፍኤ እዩ ናብ ቅዋም ከምርሕ ዝመረጸ? ዶ ወይስ ብዓንተባኡ ዝምራሓሉ ሕጊ ስለ ዘይነበረ እዩ ሕጂ ናብ ናብ ሕጊ (ቅዋም) ምኻድ ዝተመርጸ? ፕረሲዳንት ኢሲያስ አብ ዝወዓሎ ዘይሓድር ከከምዝጥዕዎ ናይ ሳልስቲ ፖሊሲታት ምውጻእ ኣመሉ እኳ እንተኾነ ከምዚ ዝኣመሰለ ንሃገርና ካብ ሓደ ጫፍ ናብቲ ካልእ ጫፍ ከለዓዕል ዝኸእል ዕጅቢ ጉዳይን ናይ መርገጸት ምግልባጥን ግን ስቕ ኢልካ ዝሕለፍ ኣይኮነን።

2 - ብዛዕባ ቅዋም ክለዓል ከሎ ኣብ ደንበ ተቐውሞ እውን ዳርጋ ኣብ ክልተ ዝተገሞዐ ኣረኣኢያ ከምዝነበረ ይረደኣናዩ። እቲ ሓደ ቅዋም ይተግብር ዝብል ኮይኑ፡ እቲ ካልእ ድማ ኩሉ ኣካላት ሕብረተሰብ ኤርትራ ብሓባር ዘርቅቕን ብሓባር ዘጽድቕን ብማዕረ ናትና ዝብሎ ቅዋም ንግበር ዝብል እዩ ኔሩ። መግለጺ ፕረሲዳንት ኢሲያስ ንክልቲኡ ርእይቶታት ኣይሰምዕን እዩ ዝብል ዘሎ። ነቶም ቅዋም ይተግበር ክብሉ ዝጸንሑ ናይ ፕረሲዳንት ኢሲያስ መልሲ፡ እቲ ቅዋም - እቲ ንስኻትኩም ትፈልጥዎ ቅዋም ኣይትግበርን እዩ። ካልእ ንስኻትኩም ዘይትፈልጥዎን ዘይወግልኩሙሉን ቅዋም ኢና ከም ብሓድሽ እነርቅቕ እዩ ዝበለ። ነቶም ኩላትና ብሓባር ሓድሽ ቅዋም ሓንጺጽና ነተግብር ክብሉ ዝጸንሑ እውን፡ ተስፋ ዘንብር መልሲ ኣይሃበን። መንዩ ከርቅቑ፡ መንዩኽ ከጽድቑ ዝብል ዝሃቦ ዝርዝር እኳ እንተዘየለ፡ ፕረሲዳንት ኢሲያስ ኣብ ንግሆ ዕለት 24 ግንቦት 2014 ተበራቢሩ ሓድሽ ደሞክራሲያው መንፈስ ዓሲልዎ ኣሳታፊ ዝኾነ ኣተሓሳስባ ከንግስ እዩ ኢልካ ምሕሳብ የዋህነት ጥራሕ እዩ። ኣሳታፊ ቅዋም ምርቃቕን ምጽዳቕን፡ ንባዕሉ ዕምሪ ኢሲያስን ስርዓቱን ዘሕጽር ምዃኑ ዘጠራጥር ኣይኮነን። ንምንታይ ደኣሞ ሕጂ ድሕሪ ናይ ነዊሕ ዓመታት ስቕታ ብዛዕባ ቅዋም ክሃረብ ተገዲዶ?

ኢሲያስ ኣፈወርቂ ጸቕጢ ክበዝሖ ከሎ ጥራሕ ምዃኑ ዘገሰዕ ካብ ተመኩሮ ክንሪኦ ጸኒሕና ኢና። ስለዚ ካብ ወትሩ ንላዕሊ ጸቕቲ ኣጋጢሙዎ ከምዘሎ ዘማትእ ኣይኮነን። ግዳማዊዶ ውሽጣዊ ጸቕቲ? ኢሲያስ ኣፈወርቂ ይኹን ካለኣት መለኸቲ ስርዓታት ንኹሉ ንለውጢ ዝጠልብ ኣካል ንዘለኣለም እናጨፍሶቐ ክኸዱ ዝከኣሎም ኣይኮነን። ህዝቢ ይኣክል ዝብሉሉ ሰዓት ክመጽእ ከምዝኸእል ታሪኽ ይምህረናዩ። ሕጂውን እንተኾነ ህዝብና ቦቲ ኣብ ልዕሊኡ ክወርድ ዝጸንሑ ማሕበራውን ቁጠባውን ፖለቲካውን ኣደራዕ ኣብ መጨረሻታ ደረጃ ምጽማም በጺሑ ምህላወ ንርኢ ኣለና። ሃገራት ኤውሮጳ ይኹን ማሕበረሰብ ዓለም ብዝሒ ስደተኛታት ኤርትራውያን ካብ ማንም ግዜ ንላዕሊ ኣስደሚምዎን ክሃረባሉ ጀሚረን ከምዘለዎ ንሰምዕ ኣለና። እቲ ብዘይካ ዘጣቓዓሉ ህዝቢ እምበር ዝሓለፈሉን ዝቐሰነን ህዝቢ ክርኢ ዘይደሊ ኢሲያስ ኣፈወርቂ፡ ነታ ናይ ስልጣን ኮረሽኡ ዝሕልወሉ ኤርትራዊ መንእሰይ ይስእን ስለ ዘሎ እውን እዩ ብ ደ.ም.ህ.ት ዝሕሎ ዘሎ።

ስለዚ እቲ ጸቕጢ ብኹሉ እዩ። ናይ ዓለም ሕብረተሰብ ከምቲ ኣብ ብዙሓት ሓገራት ዝረኤ ብዐምብን ፈንጂታትን ኣባይትን ደቂ ሰባትን እናኣዕነኻን እናኣጥፋእኻን ኣይኮነን ኣብ ኤርትራ ኣዲንቱ ክኸፍት ጀሚሩ ዘሎ። ኣብ ናይ ምርጫ ሳንዱቕ ክውዕል ዝግበኦ ነጻ ድምጽ ተነፊግዎ፡ ንዓለም ከዛርብ ብዝኸእል መንገዲ በእጋሩ ከድምጽን ዝፈትዎ ሃገሩ ራሕሪሑ ንስደት ከምርሕን ምስ ጀመረ እዩ - እንታይ ስለ ዝኾነ እዩ? ኢሉ ክሓትት ጀሚሩ ዘሎ። እዚ ናይ ሕጂ ናይ ማሕበረሰብ ዓለም ኣቓልቦ እናዛዩደ ዝኸይድ እምበር ደው ክብል ዝኸእል ኣይኮነን። እቲ ናይ ህዝቢ ናይ ውሽጢ ጸቕጢ እውን እንተኾነ ካብቲ ናይ ማሕበረሰብ ዓለም ጸቕጢ ዝያዳ ዝሃሃሃርን ዝብርትዕን እምበር ካብኡ ንታሕቲ ዝረኤ ኣይኮነን። ከመይሲ ካብ ህግደፍ ዝወርድ ዘሎ ተጽብኦ ብቐንዱ ኣብ ልዕሊ ህዝብና ይወርድ ስለ ዘሎ።

ሎሚ መንእሰይና መጻኢ ዕድሉ ኣብታ ዝፈትዎ ሃገሩ ክተክል ዝደለ ኣሎ ክትብል ኣብ ዘጸግመሉ ኩነታት ኢና ኣቲና ዘለና። ዝኸኣለ ዝሃድም ዘይከኣለ ሰማይ እናጠመተ ዝሓይሽ ክመጸሉ ዝጽሊ ጥራሕ እዩ ኮይኑ ዘሎ። ገለ ዓድታት ሰብ ሞይቱም ጎጃጉዲ ክፍሕሩሉ ኣብ ዘይክእሉሉ ደረጃ በጺሖም ኣለዉ ክበሃል ከሎ ኣዚና መሬት ስለ ዝዘበጥና ድሕርዚ ንላዕሊ ምውጻእ እምበር ንታሕቲ ምውራድ የለን። ስንኻ ነኺሰካ ቃልሲ ንደሞክራሲያዊ ልውጢ ኣንሃሂርካ መወዳእታ ናይቲ ስርዓት ምርኣይ ጥራሕ እዩ እቲ ቅኑስ ምርጫ።

ናይ 24 ግንቦት ናይ ኢሰያስ ኣፈወርቂ መግለጺ ከም ወትሩ መቃነዩ ጥራሕ እዩ። ሓንሳብ ዶብ፣ ሓንሳብ ኩናት ሓንሳብ ሲ.ኣይ.ኤ ሓንሳብ ወያኔ ሕጂ ድማ ቅዋም ምርቃቕ (ረቂቕን ጸዲቕን ከምዘይነበረ)፣ ናይ ኢሰያስ ኣፈወርቂ ምክንያታት መወዳእታ የብሉን። ለሆህ ደላይ ጽቡቕ ህዝብና በዚኣ እናተሃረበ ነቲ ካልእ ረሲዑ በዚኣ ጉጅም ክብል ክቕኒ እዩ። በዚ ዝታለል እውን ስለ ዘይሰኣን እቲ ምቕናይ ናብ ምውራሕ፣ እቲ ምውራሕ ናብ ዓመታት ምስግጋሩ ኣይተርፍን (እቲ ስርዓት ክሳብ ሽዑ እንተጸኒሑ)። ፕረሲዳንት ኢሰያስ ነቲ ምርቃቕ ሎሚ ጀሚረዮ ኣለኹ ዝብል ሓረግ እንተዝውስኸሉ እውን እንተኾነ እታ ቅዋም እተርቅቅ ሽማግሌ ክሳብ ትወጽእ፣ እታ ሽማግሌ ወጺኦ ስራሓ ጀሚራ ክሳብ እትውድእ፣ ብድሕሪኡውን ናብ ህዝቢ ወሪዶ ርእይቶ ክሳብ ዝወሃበሉ (ስርዓት ኢሰያስ ኣብ ግምት ዘእትዎ እካ እንተዘይኮነን)፣ ወዘተ ወዘተ ህዝብና ነዚ ዝኸውን ትዕግስቲ የብሉን። ህዝብን ሃገርን ከነድሕን እንተኾይንና እዚ ስርዓት እዚ ተኣልዩ መተካእትኡ ንኹሉ ዘሳትፍ መሰጋገሪ መንግስቲ ክምስረት እንተተኻኢሉ ጥራሕ እዩ።

ፈጻሚ ቤት ጽሕፈት
ኤሃባደለ

30 ጉንቦት 2014